

ప్రతిసోమ, గురువారములందు వెలువడు ఆంధ్ర జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౮ ● హైదరాబాదు దక్కను ఆ. శ. ౧౯౦౫ తారణ సం. జ్యేష్ఠ బ. ౬ [౭-౬-౧౯౪౪] సోమవారము ● సంచిక ౧౧

జయప్రదమైన పశ్చిమ యూరప్ దండయాత్ర ★

యుద్ధరంగం 30 మైళ్లకు పైగా విస్తరించింది

చాలా పట్టణాలలో గ్రామాలలో మిత్రమండలి బావుటా లెగురుచున్నవి

ఎంతోకాలమునుండో మిత్రమండలి వారు ఎదురుచూస్తున్న యూరపు రెండవరంగస్థాపన ... [illegible]

[illegible]

నిజాం కాలేజి

నిజాంకాలేజిలో చదువు చాలా కష్టం ... [illegible]

భాషాభిమానుల కొక మనవి

(విద్యార్థిసంఘ పక్షమున)

[illegible]

ఆంధ్రభాషా నిలయము

[illegible]

నిజాం ఆంధ్రమహాసభ సంచిక

[illegible]

ఆంధ్రవిద్యాలయము

(మిడిల్ స్కూలు)

స్థలము: బి. ౭౮౫౪ కట్టెలమండి సందు. లాల్జీ మేఘ్జీ కట్టెల దుకాణం పక్కలో సందు. రెండంతస్తుల భవనం చాలా విశాలమైన బంగ్లాలో

౧ అమర్దాదు ౧౩౫౩ నుండి స్కూలు ప్రారంభమైనది.

ప్రైమరీలో తెనుగులో విద్య నేర్పుదురు. లెక్కలు మున్నగునవి పాత పద్ధతి ప్రకారం కూడా చెప్పబడును.

౩, ౪ తరగతులలో ఉర్దూ కొద్దిగా నేర్పబడును.

౧, ౨, ౩, ఫారాలలో ఉస్మానియా పద్ధతిపై విద్య నేర్పుదురు. తెనుగు ద్వితీయభాషగా నేర్పుదురు ఉపాధ్యాయులందరు తెనుగు, ఉర్దూ, ఇంగ్లీషు బాగా వచ్చినవారు. గట్టివారినే నియమించినాము.

ప్రతినెలకు విద్యార్థుల విద్యాది స్థితిగతులను వారి జనకులకు తెలుపు ఏర్పాటు చేయబడినది. తెనుగు పిల్లల కిది చాలా మంచి అవకాశము కావున ఆలస్యముచేయకుండా ఈ స్కూలులో చేరవలెను ఇట్లు,

అధ్యక్షుడు-రాజాబహద్దరు వెంకట రామారెడ్డి ఓ. బి. ఇ.

కార్యదర్శులు పల్లా దుర్గయ్య, సు. ప్రతాపరెడ్డి

[illegible] పత్రిక

[illegible] జ్యేష్ఠ [illegible] సోమవారము

ఆంధ్ర కమ్యూనిస్టు మహాసభ

భువనగిరిలో జరిగిన ఆంధ్రమహాసభను సలక్షణముగా సత్యముగా ప్రథమాంధ్ర కమ్యూనిస్టు మహాసభ యనవచ్చును. అట్లనుటనుకమ్యూనిస్టులనుగౌరవప్రదమును [illegible] తలతుము మల్కాపురములో [illegible] మను గా అని కమ్యూనిస్టులు కనిపించుకొనిరి. ఆసభలో కొన్ని [illegible]ర్మానాలు తెచ్చి కలవరము కలిగించిరి. [illegible]ంధ్రమహాసభకై తమవారినొకరిని అధ్యక్షతకై పోటీగా నిలబెట్టిరి. ఓడిపోయిరి. బలవంతుల మగుచున్నామని నిరూపించుకొనిరి. ఒకే "గొడ్డలిపెట్టు"తో జాతీయవాదులను ప్రక్కకుతొలగునట్లుచేసిరి. మైదానమంతా కమ్యూనిస్టులదే అయిపోయెను. తమ డెలిగేట్లే సభకు వచ్చిరి. తమ వాలంటీయరు దళాలే ఏర్పడెను. తమ పాటలనే వ్రాయించి నేర్పించి పాడించిరి. తమ బుర్రకథలనే చెప్పించిరి. తమ "గరిల్లా" నాటకాలనే ఆడించిరి. భువనగిరి సభామైదానమంతయు ఒక రష్యా చిన్నపట్నముగా మారిపోయెను. బెజవాడనుండి [illegible] మంది కమ్యూనిస్టు [illegible] చర్యలలో పాల్గొనిరి. ఈ కారణాలచేత భువనగిరి సభను ప్రథమాంధ్ర కమ్యూనిస్టు మహాసభఅని అంటే అందరున్నూ ఒప్పుకొంటారు.

కమ్యూనిస్టుల సభయే అనుటకు మరొక కారణ మేమనగా జాతీయవాదులాసభలో పాల్గొనలేనవిధముగా [illegible] తీర్మానం తెచ్చిరి. వారు దేశద్రోహులనీ ఇంకో ఏమేమో అనీ మరిఘాటుగా ఆంధ్ర ఆంధ్రేతర కమ్యూనిస్టు వక్తలు సభారంగమునుండిబొబ్బలిడిరి. "మీకూ మాకూ పొత్తుకుదురదు. మీ మా ఆదర్శాలు విభిన్నం. మీ మా పద్ధతులు తూర్పు పడమరలు. స్థాయిసంఘములో మాసంఖ్యయే యెక్కువగాయున్నను మేముతలిస్తేసభ కాకుండావాయిదా వేయగలవారము. అయినా మాకు అట్టిపద్ధతులతో అవసరములేదు" అను [illegible] ఏవివాదముకాని ఏకుతంత్రముకానీ చేయక మహాసభను ఆక్రమించుకొనవలెనని [illegible] చేసిన కమ్యూనిస్టు [illegible] త [illegible] వదలి ప్రక్కకుతొలగుటకూడా [illegible] మొనదనిన [illegible] వాతావరణ [illegible] వ్యక్తమగుచున్నది.

[illegible] కమ్యూనిస్టు [illegible] అని [illegible] కమ్యూనిస్టులలో [illegible]

[illegible]

అయితే నాగావలంబించు పద్ధతులలోనే భేదాభిప్రాయాలు కలవు. [illegible] ఆంధ్ర [illegible] లామిప్పుడు ఒకే సంఘముగా ఏర్పడి మహాసభనే నడిపించువారైనందున వారు జాతీయవాదులతో ఎందెందు భిన్నించిరారు, తమ సిద్ధాంత సూత్రములెవ్వి, తమ సంఘ నిబంధనలేవి, తమ సంఘములో చేరదలచిన వారే విధానా లవలంబించవలెను, తమ కార్యక్రమమేమి, అను విషయముల నన్నిటిని స్పష్టముగా ప్రకటించవలెను. అంతవరకు వారి తీర్మానాలనుబట్టి, వారి పెద్దల ఉపన్యాసాలనుబట్టి, వారి చర్యలనుబట్టి తదన్యులు వారినిగూర్చి కొన్ని అభిప్రాయములను కలవారై యుందురు.

కమ్యూనిస్టుల మాటలవల్ల వారు ధనికవర్గము పేరెత్తితే చీదరించుకొంటారు. ధనికు లెంత పాపముచేస్తే పుట్టినారోయేమో పాపము. ధనికవర్గాన్ని ప్యూడలిస్టులనీ, సర్మాయదారులనీ, కాపిటలిస్టులనీ, బూర్జువాలనీ, తెనుగులోను, హిందీ, ఉర్దూలోను, ఇంగ్లీషులోను, రష్యను భాషలోను సంబోధించు [illegible] దురు. బూర్జువాలను ధ్వంసంచేస్తాంఅని పండ్లు పటపట కొరుకుతారు. అయితే చిత్రమేమంటే [illegible] ఆంధ్ర కమ్యూనిస్టు నాయకులలో చాలామంది [illegible] పట్వారీలైన వతన్‌దారులు, మంచిభూస్వాములు, ఇనాముదారులు, శ్రోత్రియులు, వర్తక శిఖామణులు చేరియున్నారు. ఎవ్వరున్నూ ఇంతవరకు [illegible] సులకురాజీనామాలు, ఇనాములకుస్వస్తి [illegible] భూములకు రాజీనామాలు, పెట్టినట్లు కానరాలేదు [illegible] పార్టీకిచ్చివేయవలెనని అంటారు. అది నిజమైతే ఎవ్వరున్నూ తమ ఆస్తి లేక తనభాగమును మాత్రమైనా పార్టీకి పూర్తిగా ఇచ్చివేసినట్లు కానరాదు. [illegible] భువనగిరి ఆంధ్రమహాసభకు [illegible] ఆంధ్రబూర్జువాలే [illegible]

[illegible] ధ్వంసము చేస్తుంటూ ధనికులను [illegible] రెడ్లు పైగా వసూలుచేసి [illegible] రా? మన దేశం ధనివంత మైనదికాదు [illegible] ప్రతిమనిషి [illegible] అణా ఏమిద పైసాలు - మొదలే [illegible] ధరించి [illegible] దేశం [illegible]

[illegible] కమ్యూనిస్టు [illegible]

సేద్యానికి నీటివసతిలేదు

(ఓ-వి) ఆత్మకూరు, [illegible] నీటివసతిలేదు. సేద్యప్రు మాట యేమి? యీ గ్రామపు చెరువులు రెండు తెగిపోయి బాదాపు [illegible] అయినప్పటికీ [illegible] లేదు. [illegible] మాత్రము వున్నది. కాని దానినుండికూడ పొలాలు సేద్యం కాక పదిహేను సంవత్సరములు కావచ్చినది. దీనికి కారణాలు రెండు వున్నవి.

[illegible] అనుకూలమైన [illegible] ఆఫ్‌షాషీదారి [illegible] మరమ్మతు [illegible] చేయకపోవటం [illegible] కాలం వస్తే [illegible] రైతు [illegible] పంటలు పండించాలనే ప్రభుత్వ [illegible] శ్రద్ధ తీసుకుంటుందని ప్రార్థిస్తున్నాను.

ఇటలీరాజు అధికారచ్యుతి

నేపుల్సు జూను ౬

ఇటలీరాజైన విక్టర్ ఎమాన్యుయెల్ గారు తమ అధికారమును [illegible] యువరాజగు అంబెర్టో గారికి [illegible] యువరాజుగారి [illegible] ప్రధానమంత్రి బదోగ్లియోగారి [illegible]

చీనాలోని ధరలు

[illegible] ధరలు చాలా పెరిగిపోయినవి [illegible]

ఒక [illegible] ధర [illegible]

[illegible] కట్టెలు ,, [illegible]

వంటకట్టెలు ,, [illegible]

[illegible] రూపాయలు [illegible]

మూస్సోలినీ గారి విచారము

[illegible] ఏమో, [illegible] లవ్ని మాటాడితే సాగ్నిగాన్నీ, [illegible] సంతోష [illegible]

[illegible] మంత్రి [illegible] రాజకీయ సంస్థ [illegible] హిందూ [illegible] రాజకీయ సంస్థ అయితే [illegible] రాజకీయ సంస్థ [illegible] రాజకీయసంస్థ [illegible] ఇత్తెహాదుల [illegible]

గృహమునకు విరాళములు

మ. రా. ఏనుగు రాజిరెడ్డి మ॥ ఆత్మకూరుగారున్ను మ. రా. శ్రీ ఏనుగు రామలక్ష్మారెడ్డి మ॥ సిద్దాపురముగారున్నూ భువనగిరిలోఉన్న తమగృహములను [illegible] రెడ్డివసతిగృహమునకు [illegible] కృతజ్ఞులము.

మ. రా. పోలిపురం నారాయణరెడ్డి భూస్వామి మాందాపురం [illegible] కుమారుడగు శ్రీయుత లక్ష్మీనరసింహారెడ్డి గారికి మ. రా. తుమ్మలగోపాల [illegible] రెడ్డి లక్ష్మాపురంగారి [illegible] శ్రీ [illegible] వివాహము చేసియిచ్చినసందర్భములో

శ్రీ పోలిపురం నారాయణరెడ్డిగారు రు ౧౦౧

,, శ్రీ గోపాల్ కిష్టారెడ్డిగారు రు [illegible]

మ. రా. తుమ్మల నారాయణరెడ్డి [illegible] గారి కుమారుడగు శ్రీ [illegible] రెడ్డిగారికి శ్రీ [illegible] రెడ్డి [illegible] శ్రీ [illegible] ఇచ్చినసందర్భములో

శ్రీ తుమ్మల నారాయణరెడ్డిగారు రు ౫౦

శ్రీ [illegible] రెడ్డి [illegible] రెడ్డిగారు రు ౫౦

మ. రా. [illegible] అనంతరెడ్డి [illegible] గారు రు ౧౦౦ [illegible] రెడ్డి [illegible] గారు రు ౧౦౦

౨౫ రూ. ఇచ్చిన దాతలు

సంగిరెడ్డి [illegible] రెడ్డి మ॥ [illegible] రెడ్డి మ॥ [illegible]

౨౦ రూ. ఇచ్చిన దాతలు

[illegible] వీరారెడ్డి మ॥ [illegible] రెడ్డి మ॥ [illegible] రెడ్డి మ॥ [illegible]

కొండ గోపాల్ రెడ్డి [illegible] అబ్దుల్ రహీం [illegible]

౧౦ రూ. ఇచ్చిన దాతలు

సంగిరెడ్డి [illegible] రెడ్డిగారు [illegible] రెడ్డిగారు [illegible] రెడ్డిగారు [illegible] రెడ్డిగారు [illegible] సీతారాంరెడ్డిగారు [illegible] వెంకటరెడ్డిగారు [illegible] రెడ్డిగారు [illegible] రామచంద్రారెడ్డిగారు మద్రి బుచ్చిరెడ్డిగారు [illegible] రెడ్డిగారు [illegible]

[illegible] విరాళములు [illegible] ఇట్టి మొత్తము రూ వసూలైనది.

[illegible]

రెడ్డివసతిగృహము [illegible] స్థాపించు [illegible] విద్యార్థులపై [illegible] కృతజ్ఞతలు.

రెడ్డిప్రముఖులకు విన్నపము

నోటు — భువనగిరి రెడ్డివసతి గృహము [illegible] శ్రీ [illegible] సంక్రాంతి [illegible]

బల్లూరి వెంకటరెడ్డి

యువక విజ్ఞాన సమితి గద్వాల

[illegible]

నాగులంబి యుద్ధం

మహా ఘోరం

[illegible] హైదరాబాదు నగరంలోని [illegible] విద్యార్థి [illegible] నేను పుట్టిననాటినుండి [illegible] తెనాలి రామలింగని [illegible] పోలీసు [illegible] ప్రభుత్వం [illegible]

ఒక [illegible]

మహబూబ్ నగరం వార్తలు

సంస్కృత పాఠశాల

(స్వ. వి)

ఈ పాఠశాలకు శ్రీ [illegible] నరసింహాచార్యులుగారు [illegible] ఉపాధ్యాయునిగా [illegible] విద్యార్థులకు [illegible] పలువురు చందాలిచ్చి [illegible]

అనాథ ప్రేత సంస్కారము

[illegible] సంస్కారము [illegible] శ్రీ. [illegible] సింగు [illegible] బ్రాహ్మణులు బ్రహ్మరథము [illegible]

సూర్యాపేట వార్తలు

ఈ [illegible] నుండి, ఎండలు [illegible] నిన్న [illegible] స్వల్పవర్షము [illegible] భూమి చల్లబడినది.

ఆహార సమస్య

[illegible] బియ్యము, [illegible]

[illegible] త్సవము

[illegible]

ప్రచారము

కొల్హాపూర్‌లో జరిగిన రెండవ ముస్లిం ఇత్తెహాద్ కాన్ఫరెన్సు అధ్యక్షులు, వారి అనుయాయులు మాతో చేసిన వాగ్దానభంగమును గురించినారని కొల్హాపూరు ప్రధానమంత్రిగారు తెలిపినారు. సమావేశోత్సవసభలలో దక్కను కొల్హాపూరు ముస్లిములకు సంబంధించిన సాంఘిక ... మాత్రమే చర్చింపబడునని ... కాని వాస్తవములో చాలా ... రాజకీయ ... నిందా పూర్వకముగ, ... అధ్యక్షులవారున్నూ ... కొల్హాపూరు ప్రభుత్వము ... గమనించిరి.

కొల్హాపూర్ ప్రభుత్వము వారికి ముస్లిములకు ... ప్రధానిగారి ... పెద్దరాణీగారు సభా ప్రారంభమును ... [illegible]

ఐనయూన్న కొంచెము నింపాదిలోకనముచేస్తే హిందూసంస్థానములలోయున్న ముసల్మానుల ... ఒక ఆందోళనను ప్రేరేపించేటందుకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు తోస్తుంది. ... కొల్హాపూరు ... హైదరాబాదు ... [illegible]

గ్వాలియరు రాష్ట్ర అంజుమన్ ఇస్లాం జారు సభ జరుపవలె ననుకొన్నప్పుడు, గ్వాలియర్ ప్రభుత్వము వారు, తమసంస్థాన ముస్లిముల ... ప్రకటనలో ... రాష్ట్రమునకు వ్యతిరేక ప్రచారము ... [illegible]

విభుత్వ హెచ్చరిక

ఆహారదినుసులను పండించని రైతులకు

ప్రత్తి, వేరుసెనగ క్రిందనున్న భూవైశాల్యమును తగ్గించి వాటి స్థానే ఆహారదినుసులను పండించవలెనని రైతులందరకు తెలియ పరచుట ముఖ్యావసరమని ప్రభుత్వము తలచుచున్నది.

ఖరీఫ్ ప్రత్తి వేసిన ప్రతి ౮ వరుసలకు, పూర్తిగా ప్రత్తియైనసరే లేక సజ్జ, కంది మినుములైనాసరే, అధమము 3 వరుసలు జొన్నలుగాని కొఱ్ఱగానీ, మొక్కజొన్నగాని, రాగులుగాని ఆభూమికి తగిన మరే ఆహారధాన్యముగాని వేయవలెను.

రబీప్రత్తి పంటలో ప్రతి ౬ వరుసల ప్రత్తి తరువాత ౭ వరుసలు కంగ్ని (కొఱ్ఱలు) లేక ఆభూమికి తగిన ఏదైనా ఆహారదినుసును వేయవలెను. వేరుసెనగపంటలో ప్రతి ౧౦ వరుసలు తరువాత 3 వరుసలు జొన్నగాని, కొఱ్ఱగాని వేయవలెను.

వ్యాపార పంటలను ఆహారదినుసులతో కలిపి పండించక పోయిన యెడల అభియోగాలపై ఇప్పుడున్న పన్నుకు మూడింతలు హెచ్చరించబడును.

చిన్నరింజ ప్రత్తి ధరలు తగ్గిపోవచ్చునని ప్రభుత్వము వారు రైతులను హెచ్చరించుచున్నారు. ఈపంట పండించినవారికి దీనివ్యాపారము చేసినవారికి ఎంతమాత్రము ఎట్టివిధమైన సహాయము రాకపోవు విషయములోకాని, అమ్మకము విషయములోకాని ప్రభుత్వమువారు ఇవ్వరు.

అప్పుడు ఆహారదినుసులకు చాలా గిరాకీయున్నది. అవసరము వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వమువారే ఆహారధాన్యములను ఇప్పుడు లెవీ క్రింద ఇవ్వబడుచున్న ధరలకు తక్కువకాని ధరలకు కొనగలరు.

నైజాంరాష్ట్ర ఆంధ్ర మహిళా సభ

ఆహ్వాన సంఘము వారి విజ్ఞప్తి

నైజాంరాష్ట్ర ఆంధ్ర మహిళాసభ ... కూడా ప్రతాప గిరిజీ దేవి గారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగును. శ్రీ శ్రీ ... మహిళాసభ ... స్త్రీల విద్యా సాంఘిక ఆర్థికాభివృద్ధికొరకు పాటుపడుటకై ఆంధ్రమహాసభ నుండి విడివడి స్వతంత్రముగా జరుపబడుచున్నది ... హైదరాబాదు సికింద్రాబాదు నగరములోని చుట్టు ప్రక్కల ప్రాంతములలోని స్త్రీలు ప్రతినిధులుగాను అహ్వానసంఘమునందు చేరి ... సభ మహోన్నతముగా జరుగునట్లు చేయగలరని కోరుచున్నాము.

మరియు ఈ సందర్భమున స్త్రీలచే వివిధవినోద ప్రదర్శనములు, కళాపారిశ్రామిక ప్రదర్శనము ... పోటీలు శిశుప్రదర్శనములు, నాటక ప్రదర్శనము కూడ జరుగును. ఈ ప్రదర్శనములో పాల్గొనువారు ... ప్రధాన కార్యదర్శిని చేర ప్రార్థించుచున్నాము.

కళాప్రదర్శనమునకు ... మహిళాసభలో ... [illegible]

ఇట్లు

ఆహ్వాన సంఘము.

హిందూ దేశము కొనివారికి యిక్కడ స్థానము లేదు

... హిందూస్థానమునకే ... అఖండ హిందూస్థానమునకేమీ ... [illegible] ... డా॥ వి. ఎస్. మూంజేగారు ... మహాసభలో పలికిరి.

— (ధరణి కోట శ్రీనివాసులు)

సార్వభౌముడు తన ప్రచండపరివారంతో ప్రయాణాన్ని [illegible] చేస్తున్నాడు. వేటకై బయలుదేరిన మొగలాయి చక్రవర్తి జహంగీరు పరివారం ఒకవైపు అయింది. జహంగీరు ఒకవైపు అయినాడు. అతిక్రమమైన అరణ్యంలో ఒకరిని ఒకరు కలియడం లేదు, ఎండతీవ్రం. దాహానికి తాళలేక జహంగీరు, యెక్కడయినా నీరు దొరుకుతుందేమోనని నలువైపులా గుర్రాన్ని పరుగెత్తిస్తున్నాడు. దూరాన్నే ఒక మందిరం, దాని ప్రక్కనే ప్రశాంతమైన ఒక కొలను కనపడింది. గుర్రాన్ని ఆవైపు తిప్పాడు. కనురెప్పపాటులో ఆ ప్రదేశం చేరుకున్నాడు.

ప్రాచీనకాలపు పుణ్యాన్ని, యిప్పటి ప్రపంచానికి చాటుతూవున్న ఆ మందిరం ప్రక్కనే, తపోధనుడు తన జీవిత పరమావధి అన్నట్టుగా నిలబడివుంది ఒక మర్రివృక్షం, జటిలాగ ఊడలు దిగి. దానిక్రిందనే ఒక జీర్ణకుటీరం. ఆ కుటీరం ముందు వన దేవతలాగ, రూప అనే ఒక బ్రాహ్మణ కన్య కూర్చొని యేదో పనిపాటు చేసుకుంటూ వుంది.

“చాలా దాహం అవుతూవుంది. కొంచెం మంచినీళ్లు యిచ్చి పుణ్యం కట్టుకుంటావా! అమ్మాయి!” అన్నాడు చక్రవర్తి.

మొఖం మీద తాండవమాడే రాజ చిహ్నాలు ఆమెను కలవరపర్చాయి. ఆనాడు తన జీర్ణకుటీరానికి అలాంటి సత్పురుషుడు అతిథిగా రావటం తన పూర్వపుణ్యం అనుకుంది. కుటీరంలోకి వెళ్ళి రెండు రొట్టెలూ, ఒక చెంబుతో నీళ్ళు తెచ్చి అతిథి ముందు పెట్టింది.

“వట్టి కడుపున నీళ్లు త్రాగకండి. ఈ కాస్త రెండు రొట్టెలు కూడా తినెయ్యండి” అంది.

భక్తిపూర్వకంగా అర్పించిన ఆ రెండు రొట్టెలు తిని గడ గడ నీళ్లు త్రాగేశాడు. ఆ తరువాత ఆయనకు రాజభక్ష్యాన్నాల్లో కూడా వున్నట్టు అనిపించలేదు. కాస్త అలసట తీర్చుకుందామని ఆ చెట్టు నీడన కూర్చున్నాడు.

రూప ఆ అతిథిని తదేక ధ్యానంగా చూస్తూ నిలబడింది. అప్రయత్నంగా ఆమె దృష్టి అతని వేలి వుంగరం మీదికి మరలింది. ఆ వుంగరంలో యిమిడ్చియున్న, ఒక విలువగల వజ్రం సూర్యబింబంలాగ ప్రకాశిస్తూ ఆమె దృష్టిని చెదిరించింది. అలాంటి నగలు వజ్రాలు కేవలం మహారాజుల వద్దనే యుంటాయి అని తనతండ్రి చెప్పుతూ వుండేవాడు. అలాంటి మహారాజే ఆ యితడు అయి వుంటాడని అనుకుంది. ఆ తిథి వద్దకు వెళ్ళి [illegible] అరచేతిని చూపించమని కోరింది అతిథిని వినయంగా. జహంగీరు చిరునవ్వుతో చేయి చూపించాడు. చూచీ చూడడంతోనే అతను రాజసంభూతుడని దృఢం చేసుకుంది. ఉప్పొంగిపోయే సంతోషంతో మందిరంలో పూజచేస్తున్న తన తల్లిని పిల్చింది. ఆ ముసలితల్లి వచ్చి ఆ అతిథి యెవ్వరని అడిగింది.

“నేనొక సిపాయిని. ఈ అరణ్యంలో త్రోవ తప్పాను, దాహం తీర్చుకుందామని మీ కుటీరానికి వచ్చాను. మీ అమ్మాయి [illegible] యిచ్చి పుణ్యం కట్టుకుంది” అన్నాడు జహంగీరు.

“మీరు సిపాయిలు కారు, మా దేశాన్ని పాలించే చక్రవర్తులు ప్రభువులు అన్నవారలు. మీ సాముద్రికంలో అలాంటి లక్షణాలు కనబడుతున్నాయి.” అంది రూప.

అంత చిన్నవయస్సులో, జ్యోతిస్సాముద్రికంలో వున్న ఆమె విజ్ఞానానికి చూచి ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

వినిపించుకోనట్టుగా “మీరు ఈ అరణ్యంలో [illegible]. ఈ మందిరానికి ధర్మకర్త యెవరు? అని అడిగాడు చక్రవర్తి అప్యాయతతో.

“ఈ ప్రపంచంలో మా ఆధారం లేని [illegible]. ఈ మందిరానికి వచ్చే యాత్రికుల వల్ల మా జీవితయాత్ర గడుస్తూవుంది. నాతండ్రి గొప్ప జ్యోతిష్కుడు. స్వస్థానమైన బీజాపూరు పట్టణాన్ని కొన్ని కారణాల వల్ల వదలిపెట్టి ఏ ఆధారం లేకుండా తిరుగుతూ వుండగా, ఈ ప్రదేశం ఆయనకు శరణ్యం యిచ్చింది. తను మరణించే ముందు జ్యోతిస్సాముద్రిక విద్యలు గరిపి పోషణ చేశాడు. కూతురి జాతకాన్ని చూచి దాని ఫలితంలో గొప్ప అదృష్టము పట్టనున్నదని, ఒకానొక నాడు ఈ దేశాన్ని పాలించే చక్రవర్తికి ఆతిథ్యమిచ్చే భాగ్యం నాకు లభ్యమౌతుందని [illegible] కారణం అవుతుందని చెప్పేవాడు. [illegible] చక్రవర్తి సన్నిధిలో సమర్పించుకొమ్మని ఒక [illegible] వ్రాసియిచ్చాడు ఆయన. ఈ [illegible] రూపకన్య [illegible] మీ చక్రవర్తులకే [illegible] వుంది. కానిమీరెవరో.

హఠాత్తుగా నలువైపులనుండి అశ్వారోహకులైన సైనికుల ధ్వని వినిపించింది. ప్రభువును కనుగొన్న సంతోషంలో సైన్యాధికారులు వరుసగా నిలబడి గౌరవంతో సలామి యిచ్చారు.

తల్లీబిడ్డా ఆశ్చర్యచకితులై నిశ్చేష్టులయి నిలబడ్డారు. తమ సందేహం నివృత్తి అయినందుకు కలిగిన సంతోషం తెలుపలేదు యిద్దరికళ్ళనుండి ఆనందబాష్పాలు జలజలరాలాయి.

జహంగీరు మొఖంమీద మందహాసం తాండవించింది. “అమ్మా నేను ఢిల్లీ చక్రవర్తినే! మీరు చూపిన ఆదరణకు నేనెంతో కృతజ్ఞుణ్ణి. యిదో [illegible] మీరు బహుమానంగా స్వీకరించండి.

ప్రేమపూర్వకంగా ఒసగిన ఆ బహుమానాన్ని అందుకొని రూప కుటీరంలోకి వెళ్లి ఒక కాగితం తెచ్చి చక్రవర్తి చేతికందించింది. అందులో పారసీభాషలో ఇలాగ వ్రాసివుంది,

“ప్రభూ! బీజాపూరునివాసినగు నేనొక దీన బ్రాహ్మణుణ్ణి. జ్యోతిస్సాముద్రిక విద్యలలో ప్రవీణుడనయినప్పటికీ ఈ లోకంలో మహా దరిద్రం అనుభవించాను. ఒకానొక నాడు మీ ఆగమనంవల్ల మా కుటీరం పవిత్రమవుతుంది, కాని నేను నిరాధారంగా ఈ ప్రపంచాన్ని విడిచి పోతున్నాను. దాని పోషణ భారము మీయందుంచుచున్నాను.”

రూపను అర్ధరాత్రిని ఢిల్లీ పట్టణానికి తీసుకరమ్మని ఆజ్ఞ అయింది. నూర్‌జహాన్ బేగంకూడా అందరిని చాలా గౌరవించి తాని కోటలో వాళ్ళనివాసం యేర్పాటు చేయించింది. రాజదర్బారులో యున్న యోగ్యుడైన ఒక బ్రాహ్మణ యువకునికి రూపనిచ్చి మహావైభవంగా వివాహం జరిపారు. ఊరేగింపులో జహంగీరు తనమంత్రుల సహా పాల్గొన్నారు. అంతేకాదు [illegible] స్వయంగా రూపకు జాగీరుగా అనుగ్రహించాడు చక్రవర్తి. [illegible] బహుమానంగా యిచ్చిన ఆవుంగరం యిప్పటికీ రాజకోశాగారంలో వుందని ప్రతీతి.

——

బయటనుండి హైద్రాబాదుకు రైలుమీద వచ్చి [illegible] రోజుల కంటే ఎక్కువ కాలము ఉండే ప్రయాణీకుల కొరకును, మరియు హొటళ్ళలో గాని, యితర చోట్లలోని భోజన సౌకర్యములు లేని వారలకు 'కియాన్క్' వద్ద రేషను కార్డులను ప్రయాణీకులకు ఇచ్చుటకు రైల్వేస్టేషనులో తగు ఏర్పాట్లుచేయబడినవి.

అటువంటి ప్రయాణీకులు రైలు టిక్కెట్లు ఇచ్చివేయకముందే 'కియాన్క్' వద్ద రేషను కార్డు నిమిత్తం అడుగవలెను. రేషనింగు ఆఫీసర్లు అడిగే ప్రశ్నలన్నియు, అనగా ప్రయాణీకులు పట్టణములో వారు ఉండే నివాసములు, వగైరా విషయాలను తెలియపరచవలెను. వారివద్ద యిదివరకే హైద్రాబాదు, సికింద్రాబాదు, రేషను కార్డు ఉన్నచో వారు 'కియాన్క్' వద్ద రేషనుకార్డును పుచ్చుకొనకూడదు.

హైద్రాబాదు, సికిందరాబాదు హొటళ్ళలో భోజనము చేయువారికి వలెనయినను, రేషను కార్డుతో నిమిత్తంలేదు. ఎందుకనగా రేషనుకార్డును వారినుంచి అడుగకుండనే హొటళ్ళలో భోజనము పెట్టబడును. రైల్వేస్టేషను వద్ద [illegible] రేషనుకార్డును పుచ్చుకొనుటకు [illegible] వారు [illegible] ఉండు వార్డు రేషనింగు ఆఫీసులవద్దకు వెళ్లి రేషను కార్డులను తీసికొనవచ్చును.

బొంబాయిలో పాలు, తిండి గింజల ధరల కంట్రోల్

బొంబాయి [illegible]

బొంబాయిలో పాలు సరసమైన ధరలలో లభించుటకుగాను, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తగా ఆజ్ఞలు జారీచేసినారు. ఈ ఆజ్ఞ ననుసరించి బొంబాయిలో ఎక్కడగాని పాలను, టీ కాఫీ వెన్న మజ్జిగా నెయ్యి చేయుటకు తప్ప యితర వస్తువులు చేయుటకు ఉపయోగించరాదు. యీ ఆజ్ఞ పాలపొడి డబ్బాపాలు వగైరాలకు గూడ వర్తించును. నగరములో ... సంవత్సరముల క్రితం ఉన్న ప్రతిదినము పాలు పోయుచుండిన బజారుధరలలో నగదుధరకు యిప్పించే ఏర్పాటుగూడ ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్నారు.

పైఆజ్ఞలననుసరించి [illegible] పదార్థాల ధరలు గూడా తగ్గించుట అవసరమని కనుగొని [illegible] వగైరాల ధరలు తగ్గించుటకు ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. [illegible] వరకు తగ్గించినారు. గూడ, వీటిని [illegible] యితర ప్రదేశాలకు తెప్పించి [illegible] ఏర్పాటు చేయబడుచున్నది.

ఉస్మానియా విద్యాపీఠానికి క్రొత్త చాన్సలర్

[illegible] గారు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ వైస్‌చాన్సలరుగా [illegible] పత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

మహాత్మునితో లిబరల్ నాయకుల సంప్రదింపు

[illegible]

ప్రకటన

మహాకమే సదర్ [illegible] పరద.

సర్కాలి [illegible] (ప్రభుత్వ ఆహార శాఖ)

రహస్యముగా దాచిన ఆహారదినుసులను గురించి తెలియజేసిన వారికి

ప్రభుత్వము [illegible] ఇనాం

౧. [illegible] ఆజ్ఞ ప్రకారం ఎవరి దగ్గర [illegible] అనుమతి లేనంతకు ఎక్కువగాని ఆహారదినుసులు ఉన్నయెడల [illegible] వెంటనే [illegible] బాదినగరములో నాజిం సాహెబు [illegible] (రేషనింగు డైరెక్టర్)కు జిల్లాలలోను తాలూకాలలోను తహసీల్దారకు, గ్రామములలో [illegible] పట్టువారలకు తెలియజేయవలెను. [illegible] రైతులకును అంతే వర్తించును.

౨. [illegible] తేదీగల [illegible] ప్రకారం [illegible] ఎక్కువ భూమి [illegible] జనుల [illegible] అనుమతి [illegible] నగరములో [illegible] తెలియజేయవలెను.

౩. పైఆజ్ఞలకు వ్యతిరేకముగా [illegible] ఇనాము [illegible]

౪. పైఆజ్ఞలకు వ్యతిరేకముగా [illegible] దాచిన దినుసులను పట్టించిన [illegible] వారికి ఇనాములు ఏర్పాటుచేసినది.

(అ) [illegible]

(ఆ) [illegible]

(ఇ) [illegible]

౫. [illegible] దాచబడిన వస్తువులకు [illegible] అధికారులకు [illegible] మాత్రం [illegible]

గోలకొండ పత్రిక

Golkonda Patrika

Published on every Monday and Thursday· Hyderabad-Dn.

Vol. — 1

The only Popular Paper reaches the masses in the Dominions

BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISEMENT

12 — 6 — 1944

౧౧ ఆర్యవైశ్య యువజన మహా సభ

నెల్లూరి జిల్లా కోవూరు సభాస్థలంలో మహాసభ ... నాడు జరిగెను ఆ సభా ... వైశ్యయువజన నాయకులగు శ్రీ ... గుప్త గారు ప్రారంభం చేసిరి, ఆసందర్భములో వారిట్లు మాట్లాడిరి,

మహాత్ముని విడుదల

మహాత్ముడు ... లోక ... అంధకార బంధురమై ... గాంధి మహాత్ముని నిర్బంధ ... దేశములో ... స్వదేశ ... భారతదేశములో ...

[illegible]

గాంధి గారికి బలవర్ధకౌషధము

ఏ ఔషధాలు పుచ్చుకొననని పట్టుబట్టిన గాంధీజీని ఎట్లాగైతేనేమి వైద్యులు ఔషధసేవకు ఒప్పించారు. కడుపులోన నులిపురుగులను రక్తహీనతకు అవసరమైన మందులకొరకు అర్థరివ్వబడినది. త్వరలోనే రాగలవు

జాగీర్దారు వర్గం

మ- ఘ- వ- నిజాంగారు 3 అమర్దాదునాటి సుపేదర్కీలో ఇట్లు వ్రాసినారు,

"ఈ మధ్య ఈవర్గంవారు తమవిధులనే మరిచి యున్నారు. ప్రపంచపరిస్థితులు మారినందున వీరి జీవితవిధానంపై నాలుగువిధముల ... కాదు. ఇది అ క్రమము కాదు: ఇది తగిన పనియె: వీరికి సవరించుకొను అవకాశమియ్యవలెను- అయిదుసంవత్సరములైనా వీరికి అవకాశ మియ్యవలెను- ఆకాలములో ఏ వారు ఉపయుక్తులుగా ఏర్పడుదురుగాక- అన్ని అక్షేపణలను దూరముచేసి మంచిపేరు సంపాదించుకొందురుగాక -ఆటు బుద్ధిమంతులుకానిచో ఏమాత్రమున్నా వెనుదీయక ప్రభువున్నూ అతని ప్రభుత్వమున్నూ తగినశాస్తి చేయగలరు. వీరి విధానాలను చూచి ... దొరకుండరు- గతకాలములో ఈవర్గము అర్హమగు సంఘమని పేరుపొందియుండెను. ఈనాడు ఆ ప్రశస్తత్వ చర్యలవల్ల విమర్శలకు పాత్రులగుట విచారకరము ఇంకా కాలము మించిపోలేదు నన్నిగేపడవను రక్షించుకొనవచ్చును-వీరిక సంఘముగా ఏర్పడుట మంచిది-

నిజాంరాష్ట్ర శ్రీవైష్ణవ శాఖా సంఘము. వరంగల్లు

౧౯-తీర-౧౩-౫౩ న-రోజున వరంగల్లు ... వేంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయమున పై సంఘకార్య నిర్వాహక వర్గ సమావేశము, శ్రీమాన్ ... కందాడ రంగాచార్యులగారి యధ్యక్షతలో సమావేశ పరచబడి ఈ క్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడినవి

౧ నిజాంరాష్ట్ర శ్రీవైష్ణవసంఘ తృతీయ మహాసభ వరంగల్లులో జరిపించుటకై ఏకగ్రీవము ... పబడినది,

౨ ఈ మహాసభకు వరంగల్లు జిల్లాలో ... ము ప్రోగుచేయుటకై ... తో గూడిన యుపసంఘము నిర్ణయింపబడెను,

ఈ మహాసభ ... మ,రా,శ్రీ, ... రంగయ్య వకీలు గారు స్థానిక వైశ్య ప్రముఖులు చూపిన ఆదరము అత్యంత ప్రశంసనీయము,

ఇట్లు
కేంద్రసంఘకార్యదర్శి
కాందూరు నరసింహాచార్యులు

హైద్రాబాదులో నిగాహ్ బాలదు కాణముల మూతపడుట

[illegible]

రెండు లాభాలు

కూరగాయలలో బలంకలిగించే విలువైన జీవకణాలు. చాలామంది డాక్టర్లు అంటున్నారు. ఈ జీవకణాలు ఆరోగ్యాన్ని, జీర్ణశక్తిని హెచ్చించడానికి అవిపనిచేస్తాయి- అందుకోసం మీయిండ్ల వాకిళ్లలోను పెరడులలోను కూరగాయలను పండించండి- దీనివల్ల రెండులాభాలు-

చౌక కూరగాయలు మంచి ఆరోగ్యము

పుస్తక వ్యాపారులు జాగ్రత్త

హైద్రాబాదు నగరమునందలి జిల్లాల యందలి పుస్తక వ్యాపారులందరికి యిందుమూలముగా తెలియజేయుట ఏమనగా కొన్ని కారణములవల్ల రద్దైయుండు కంపెనీ పుస్తక వర్తకులనుండి 'కోల్లాభాయిదా' ... ప్రతులన్నీ వాపసు తీసుకొన్నాము.కనుక యీపుస్తకములు కావలసినవారు మా వద్దకే స్వయముగా తెప్పించుకొనవలయును (దీకర్ దర్సి, గైర్ దర్సి పుస్తకాలు కూడమాకే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను.)

ఉర్దూ కితాబ్ ఘర్
చార్‌కమాన్, హైద్రాబాదు దక్కన్.

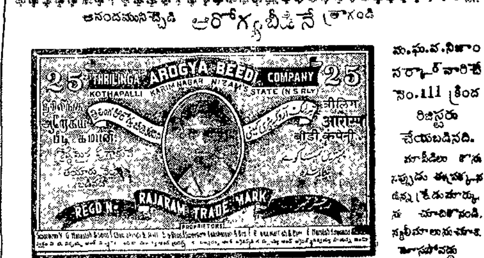
శ్రీరామకృష్ణ ప్రకృతి చికిత్సాలయము

మునులతోట. రేపల్లె తాలూకా గుంటూరుజిల్లా.

యిచట ఔషధములు ఆపరేషన్లు, యింజక్షన్లతో నిమిత్తములేకుండ యోగవ్యాయామ, వివిధప్రకృతి చికిత్సావిధానములచే కుష్ఠు, బొల్లి, ఉబ్బసము, క్షయ, మూర్ఛలు,పిచ్చి,నపుంసకత్వము, వంధ్యాత్వము, మరియు సుఖవ్యాధులు మొదలగు మానవులకు సంక్రమించు సమస్తశారీరక, మానసికరుగ్మతలు నివారింపబడును. మరియుస్థూలదేహులు సన్ననివారుగను, దుర్బలశరీరులు బలిష్టులుగను, అందవికారులు సౌందర్యవంతులుగను చేయబడుదురు. సుఖప్రసవమును గోరుగర్భవతులు ప్రసవించుటకు 2-3 మాసములుముందుగా చికిత్సాలయమునకు చేరుకొనవలెను.

వివరములు కోరువారు 0-6-0 పోస్టుబిళ్లలు పంపిన ప్రకృతి వైద్యమను గ్రంధము పంపబడును.

ఆనందమునిచ్చెడి ఆరోగ్యబీడినే త్రాగండి

మ.ఘ.వ.నిజాం సర్కార్ వారిచే నెం.111 క్రింద రిజిష్టరు చేయబడినది.

మా బీడిలు కొను నప్పుడు ఈ ట్రేడ్ మార్కు చూచికొనండి.

ఏజంట్లులేని ప్రతిదేశమునందును ఏజంట్లు కావలెను.

ది చీఫ్ ఆర్గనైజరు శ్రీ త్రిలింగ ఆరోగ్య బీడీకంపెనీ కొత్తపల్లి కరీంనగరు జిల్లా

ఏజంట్లు:
హైదరాబాదు అండ్ శికింద్రాబాదు చుంచు సత్తయ్య హైదరాబాదు-ద
,, ఆలేరు, జనగాం, భువనగిరులకు బండారి ఆగయ్య. ఆలేరు

నేటి ఉత్తమ నాటికలు వెల 1-0-0

నాటికల సంపుటి. తెలుగులో ఇదే మొదటిది. అన్ని పుస్తకాలషాపుల్లో దొరుకును.

సంపాదకులు: శ్రీపాద గోపాల కృష్ణమూర్తి, ఎం. ఏ. గారు

తెలుగులో నాటికలు వ్రాసిన ... రచయితల ఉత్తమనాటికల సంపుటము.

వెంటనే వ్రాయండి ... రాజమండ్రి ...